

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vipéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: egész évre 5 ft, félévre 2 ft 50 kr, negyedévre 1 ft 20 kr. — Egyenlő száma 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 ft-ért kapják a lapot.

Felölős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadó hivatal: K. Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések s előfizetési pénzek küldendők.

A néppárt és a jövő választások.

Az egyházpolitikai törvényjavaslatok életbeléptetése azonfelül, hogy az összes ellenzéki pártokat két táborra szakasztotta, sőt magában az uralkodópártban is bomlást idézett elő: még egy új politikai pártot is hozott felszínre, mely szintén az egyházpolitikai javaslatok revíziójának hangzatos jelszava és az egyedül üdvöztető katolikus vallás hathatósabb védelmének ürügye alatt, tényleg azonban az idők folyamán nagyon alászállott papi tekintély emelésére és a köznépi figyelmének a külföldön mindinkább tért hódító szociális eszméktől való elvonása céljából tisztán hatalmi érdekek istápolására alakult, s különösen az alsóbb papságnál és feudál arisztokrata körökben talált hathatós pártfogásra.

E párt, mely magát egészen érthetetlenül néppártnak nevezte el: egy politikai küzdelmeinkben eddigelé teljesen ismeretlen momentumot, a felekezeti izgatást tüzte zászlajára, ezt is — ad maiorem gloriam Dei — a fenyegetett katolikus vallás védelmének érdekében.

Valóban difficile est satyram non scribam. Hát csakugyan olyan veszélyben forogna a hazánkban olyan óriási tulsúlyban levő katolikus hívők érdeke, hogy

a közelgő veszély szükségessé tenné a a harci riadó megfúvását és az érdektársak egy táborba gyűjtését! Mintha bizony a sivatag királya, a hatalmas orosz-lán, magános barangolásai közben egy emberrel találkozván, félelmében hatalmas bömböléssel hívna segítségül társait a fenyegető veszély ellen!

S vajjon mióta lettek Zichy Nándor gróf az aranyapjas rend lovagja, főhercegi rangban és Esterházy Miklós Mórincz gróf a népnek oly önzetlen barátjai, annak a népnek, melynek bánatában soha nem osztoztak, örömeiben részt nem vettek, s melyet, ha tőlük függne, a 48 előtti jobbagyrendszert visszaállítva kész örömmel hajtanának ismét rabigájukba!

E pusztító áradat, mely mindazt, a mi egy szabadságszerető, öntudatos és politikailag érett nemzet alkotmányos érdekeiben szent és sérthetetlen: elsodrásával fenyegetett — kezdetben a vidéken még mindig elég tekintélyes alsó papságban kitűnően szervezett korteshadat nyerve és azonfelül még a képviselőházi és főrendiházi egyházpolitikai ellenzékének kokettirozása által is támogatva mind nagyobb tért hódított; a mióta azonban a néppárt vezető férfiai kinyilatkoztatták, hogy közjogilag a 67-es alapon állanak, a szélső ellenzék revíziós lovagjai is kezdik belátni, hogy ka-

ezérkodásukkal tulajdonképpen maguk alatt vágják el a fát és csak önmaguknak ártottak és azóta hátat fordítottak nekik és nyakra-főre megtagadják velük a közösséget, sőt Ugron Gábor az egyházpolitikai ellenzék egyik vezére azóta hatalmas Rückwärtsconcentrirungot csinált, s a közelmúlt napokban valósággal hadat üzent a néppártnak.

Látván tehát, hogy erésről többé nem számíthatnak támogatásra: a néppárt leleményes vezérei egy új ponttal bővítették lényegileg üres, tartalmatlan programjokat, a midőn a nemzetiségek jogos igényeinek kielégítését is zászlójukra tüzték. Ezzel azután a pánszláv agitátorokat és egyéb nemzetiségű magyarfalókat táborukba hajtották ugyan s ezek azóta utonutfélen együtt fujják ugyan velük a követ, de a józan magyar elem könnyen tűrő része is látva ezen üzérkedést, mely már a hazaárulással határos, megvetéssel és utálattal fordult el attól a párttól, mely céljai elérésében utat és eszközt nem válogatva, még a haza ellenségeivel is kész kezét fogni.

S tényleg a néppárt vándor apostolai Zichy Nándor és Esterházy Miklós Mórincz grófok és Molnár János pápátkanonokelnökelete alatt eddigelé megtartott pártszervező gyűlések, a nemzetiségi vidékeket kivéve,

TÁRCZA.

Téli rege.

(Írta: Gottier Lajos.)

A Reöthey gróf család csak nyáron át lakik ősei kastélyában, mely gyönyörű reneteg közepén fekszik, fél órányira a falutól. A telet rendszeren Bécsben töltik s ilyenkor a családi kastély hosszú sor ablakán le vannak boesátva a fehér vászon függönyök, nincs oda benn senki, csak az ősök füstös képei a falon, kiknek régi dicsőségét büszkén hirdeti az ódon közéimer, a kapu fölött.

A földszintnek azonban mindig van lakója. Doeskay Ákos jószágigazgató lakik ott, családjával.

Az alacsony, bolthajtásos ebédlobban barátságos meleget áraszt a nagy eszerékálya. A vastag falba vágott ablakmélyedés olyan tágas, mintha külön kicsi szoba volna. Ezúthaju öreg asszony ült ott, kötéssel a kezében. A vasrostélyos ablakon át kilátni az erdőre, hol a tiszta fehér szűzhóval borított százados fák mereven nyúlnak ég felé, szétterjesztve kopár ágaikat.

Az öreg asszony jó ideje ül már ott, elmerülve gondolataiba, mikor szöke fűrtű kis leány szalad be a szobába.

— Nagymama! mikor jön a krisztkindi?

A nagymama abbahagyja a kötést s leveszi szemüvegét fáradt szeméről, aztán ölébe vonja a gyermeket és reszkető kezeivel végig simítja annak rózsás két orezáját.

— Majd estére, gyermekem, s ha jól viseled magad, meglátod csak, mennyi sok szép mindent hoz neked.

Ez az öreg asszony és ez a kis lány képezik a Doeskai családját, mióta nejét elvesztette. Az egyik édes anyja, a másik gyermeke.

— Hajas babát is kapok? Nagymama!

Azt majd meglátjuk estére, addig türelemmel kell lenni.

Azt mondta a dada, hogy az Edith grófnő krisztkindije is küld neked játékot, meg ezukrot, Bizony! Edith grófnő is kap krisztkindibe egy vén herceget és nem fog többet nyáron ide jönni, mint tavaly, mikor a papával mindig együtt lovagoltak az erdőn. Bizony!

És fontoskodva bólint a fejével.

Az öreg asszony föláll és idegesen kezd dolgozni ujjaiával az ablaktáblán. Oda künn sűrű pelyhekben hull a hó. A tél proletárai, néhány éhes veréb, fázva gubbaszkodik a kopár galyakon.

Pedig nem egészen bolond beszéd ám az, amit a dada mondott a gyermeknek.

Tudja azt nagymama igen jól. A ma reggeli lapok már előre közölték a karácsony estére tervezett főúri eljegyzés hírére. Preussburg Henrich herezog a vőlegény. Egy német nábob, aki itt-ott nagyatyja lehetne a szép Reöthey comtesse-nek. Doeskay is elolvasta a hymen hírt és nyomban rá, vállára vetve fegyverét, kiment az erdőre. Ebédre sem jött haza. Vitt a tarizsnyába. Hja! sok a vadászó. Résen kell lenni. Pedig a minap is, közvetlen a feje fölött, sivitva furódott egy golyó a fába és még se fél tőlük.

Eközben beesteledett és az öreg asszony nyugtalankodni kezdett, hogy fia még mindig nem jön haza. Már meggyújtották a nagy függő-lámpát, s a theának való víz is régen fölforr, mikor végre megszólalt a csengő, mely a családfő hazajöttét jelző. Margitka tapsolva örömeiben, szaladt a papá elébe.

Komor kinézésű, szálás férfi lépett a szobába. Vastag bajsza jégcsapok csörögnek s hatalmas szakáll mellét veri. Egy pillantás alatt ölébe kapja a kis lányt, az meg lecsókolja arczáról a fagyott, vékony karjával átölelve apja nyakát.

— Most pedig szépen kimégy a konyhába és majd csak akkor jössz be, amikor csöngetek.

A gyermek szónélkül engedelmeskedik, a nagymama meg lopva könyvet töröl szeméből. Aztán bemennek ketten a másik szobába, hol a karácsonyfa már készen áll, csak a viaszgyertyákat kell meggyújtani rajta.

Nézd csak, Ákos! s az öreg asszony félénken emeli föl a fehér leplet egy kis asztalról, mely rakva van értékes gyermekjátékokkal és finom nyálánsággal. Ezt Bécsből küldték. Meg akartam neked mutatni.

A Doeskay areza elkomorul s megvetőleg fordít hátat az ajándékoknak.

Ettől megkímélhetek volna. Nem szeretek alamizsnát elfogadni.

Édes anyja fölsohajt, aztán hozzá fognak ketten meggyújtani a kicsiny gyertyákat.

csaknem mindenütt csuf kudarczezal végződtek, s mind hangosabban nyilvánul az elégtelenség és ellenszenv e párt intenciói iránt.

Ilyen auspiciumok mellett indul a néppárt a közelgő választási küzdelemben nem kell hozzá próféta ihlet, hogy kudarcát előre megjósoljuk.

A józan gondolkozásu magyar nép politikai ítélőszéke mellől, a választási urnákból bizonyára teljesen megsemmisülve és harezképtelenné válva fog a párt kikerülni, s lesz még idő, midőn csodálkozva fognak visszaemlékezni, hogy volt idő, a midőn hazánkban felekezeti alapon is sikerült politikai pártot, ha csak rövid időre is, létesíteni.

Adja Isten, hogy úgy legyen! Qui vivra, verra!

Politikai hírek.

A. ezári pár Bécsben.

Bécs aug. 27. Ma reggel folyton esett az eső és csak nyolcz órakor állott el, de az idő ezután is borus maradt.

Mindennek daczára az utcák zsufolva vannak közönséggel és a katonaság sorfala áll végig a bevonulási vonalon.

A Nordban pályaudvarától az Aspern-hidig tizenkilenc zászlóalj áll sorfalat. Közöttünk van a Prater-uton, az 1. és 4. számú bosnyák-ezredek négy zászlóalja. A Pratersternen, a Tegethoff-szobor két oldalán két lovas üteget állítottak föl. Az Aspern-hidon túl a Stubenring elején, két oldalt egy-egy fél zászlóalj gyalogság áll, melléjük három tüzérezred tizenkét üteggel sorakozik. A Ferencz József kaputól a Schwarzenberg-terig hat lovasrezd áll az ut két oldalán, a Schwarzenberg-terén két tüzérezred. Ettől a tértől a Burgtérig tizennégy zászlóalj gyalogság áll sorfalban, közöttük a tiroli császárvadászerzedek három zászlóalja. A külső Burgtértől a Bellariáig négy zászlóalj foglal helyet.

A pályaudvaron van kirukkoltva a diszszázad. Tíz órakor pontban megérkeztek a főherczegek és főherczegnők és kevéssel azután a királyi pár.

Fél tizenegy óra volt, mikor berobogott a ezári párt hozó külön udvari vonat a pályaudvarra. A vonat megérkezésekor a katonazenekar az orosz himnusz játsza.

A vonatból előbb a ezárné, aztán a ezár lépett ki; mindketten örvendő, mosolygó arczezal jöttek az előjük siető királyi párhoz és úgy az uralkodók, mint nejeik megölelték és megcsókolták egymást.

Ezután ellépkedtek a diszszázad előtt, bemutatták a főherczegnőket, főherczegeket, a kíséretet és kocsikra ülve a burgba hajtottak. A kocsikban a ezár a királylyal, a ezárné pedig a királynéval foglaltak helyet.

Az egész utvonalon óriási óvációkat rendezett az utcákon összegyűlt tömeg.

A burgban bemutatták a ezárnak a jelenlevő minisztereket.

A ezár a miniszterekkel, köztük Bánffy Dezső báró miniszterelnökkel szívélyesen tálsalgott.

A bemutatás után Bánffy báró, Badeni gr. miniszterelnökök és Goluchowszky gr. külügyminiszter külön kihallgatásra mentek a ezárhoz.

Fővárosi levél.

Béni bácsi és a szerzője.

(Intimitások a Vigszínház új bohózatáról.)

A budapesti lapok színházi rovatában nagyon gyakran olvasok ilyeneket:

„A párisi Figaró írja, hogy Victorien Sardou új darabon dolgozik a Theatre Francais számára. A szenzációs drámák franczia nagymestere ezuttal az ókorból meritette tárgyát, de erősen titkolja, hogy melyik lapját ütötte fel az ókori történelemnek. A darab ezime is mély titok még.”

Vagy:

„A szeniális Bisson, mint párisi lapokban olvassuk, a mult héten fejezte be „Egy tuczat házasságtörés” című új bohózatát. A rendkívül mulatságos darabban tizenkét férj szerepel, a ki egytől-egyig szarvakat kap. A darab, mely a jövő évadban fog az Ambigneben színre kerülni, tele van a legkacagtatóbb helyzetekkel.”

Avagy:

„Coppée, a birneves franczia költő két hét óta azzal a gondolattal foglalkozik, hogy új darabot írjon. Tárgya még nincs, de a párisi Temps, jól értesült forrásból arról értesül, hogy a birneves szerző a Bretagne-ba készül utazni, hogy ott tárgyat keressen magának. A darab különben öt felvonásos lírai színmű lesz és csengő jambusokban lesz írva.”

Még tovább is folytathatnám ezeket a nagyon tanulságos szemelvényeket a franczia szerzőkről és megírandó darabjaikról, de beérem a már leírottakkal és csak a tanulságot akarom levonni belőlük. A tanulság pedig a következő: A budapesti lapok színházi rovatának vezetői a legnagyobb lelkiismeretességgel böngészik át napról-napra — a franczia lapokat, s valóságos véteknek tartanak, ha nem tájékoztatnának bennünket a legapróbb részletek felől, hogy a franczia színpad szerzői mit írtak, mit írnak, vagy mit fognak írni?

És a hazai szerzők? Ezek várhatnak, míg darabjaik színpadra kerülnek s ha színpadra kerültek, akkor aztán a legtöbb esetben, alaposan lecsépülik őket!

Ez a különbség nálunk a franczia és a hazai szerző közt.

Eszem ágában sincs állítani, hogy Herczeg Ferencz külön drámáiról Sardounál s hogy Berezig Árpád jobban meg tud kacagtatni bennünket a színházban Bissonnál. Sőt ellenkezőleg! Magam is azt tartom, hogy A dolovai nábob leánya ügyefogyott kis bakfis a Szókimondó asszonyiséghez képest s a Csalj meg édes!-nek egyetlen jelenetében aligha nem több kacagtató van, mint Berezig Árpád összegyűjtött vigjátékaiban, — de ez semmit sem változtat a fentebbi igazságon.

A hazai színpadi szerző valóságos mostoha gyermeke a sajtónak s nem igen áldoz rá több nyomdafestéket, mint a mennyit egy premiére-kritika elfogyaszt, ellenben az idegen szerzők legapróbb dolgai felől a legalaposabban tájékoztatja a hazai közönséget, egészen addig a részletig, hogy pl. Mascagni milyen nyakkendőt visel, mikor komponál.

Ezekben a sorokban meg akarok próbálni ezen a téren egy kis újítást. Nem fogok ugyan elmenni a nyakkendő színének részleteig, de beszélni fogok önknek egyet-mást Béni bácsi-ról és a szerzőjéről.

Utóvégre, ha az idegen színpadi szerzőkről annyit mindent megírunk, egy hazai szerző is csak megérdemel talán egy rövidke cikket. S már csak azért is megírom, mert hátha ezen a téren követőm akad s ezennel valamivel több figyelemmel leszünk az iránt, a minőségre tán gyöngébb valamivel a külföldinél, de a — miénk!

Talán méltóztatnak tudni, hogy Béni bácsi a Vigszínház legelső eredeti ujdonsága, a mely a napokban került bemutatásra a fővárosnak ebben a legszebb színházában, s hogy szerzője Beöthy László.

Mint hogy a hazai szerzőnek, mint fentebb már megmondtam, feltétlenül kijár a sajtó részéről egy premiére-kritika s minthogy felteszem önk-ről, hogy olvassák a lapok premiére-kritikáit, nem szándékozom Béni bácsit kritikailag felboncsolni s beérem azzal az egyszerű megjegyzéssel, hogy a „Sziporka család becsületének az óre,” az eddigi négy előadása után tantíme-kben nagyon szépen hajtott ifjú szerzőjének, a mi kritikai nyelven annyit jelent, hogy a darab tele házakat csinál.

Tele házakat pedig csak az a darab csinál, a mely a közönségnek tetszik.

Béni bácsi rövid egy év alatt tehát már a második sikere ennek a fiatal tehetségnek, a ki szerkesztőségbeli íróasztala mellől ugyszólva készen pattant ki a színpadra. Egyszerre tűnt fel a 3 Kázmérral a Népszínházban s alig pár hónappal első sikere után, már egy második darabbal állott elő s első bemutatott eredeti szerzője lett a Vigszínháznak.

Pedig Beöthy László nincs több huszonhárom évesnél.

A mult hétnak azon az estéjén, a melyen Pálmay Ilka Szép Helénát játszotta a budai színkör-

ben, a fából épült szellős műcsarnok előtt összetalálkoztam a Béni bácsi fiatal szerzőjével.

Gratuláltam neki a sikeréhez.

Melegen megrázta a kezemet. A meleg kéz-szorításból kiértézt, hogy hazai szerző nem igen szokta meg az ilyesmit íróársai részéről s annál mélyebb hálát érez az ilyen gratulációra. A kéz-szorítás közben eszembe jutott a Mascagni nyakkendője, s elgondoltam, hogy nem eslekedném egészen haszontalan dolgot, ha ott nyomban egy parázs kis interview-be ugratnám bele az én fiatal szerzőmet, a mely felderitené Béni bácsi megszületésének a homályát.

Utóvégre ha Sardou, Bisson, meg a többi franczia szerzőnek, még csak megírandó darabja annyira érdekelt bennünket, talán csak érdekelhet az is, hogy mi egy eredeti bohózat megszületésének a története.

Megszólaltattam hát a Béni bácsi szerzőjét, a ki egy pár ügyesen alkalmazott keresztkérdés alatt, következőleg vallott:

— A Béni bácsi-t voltaképen Sipulusznak köszönhetem. Valami franczia könyvet olvasott, (a címére már nem emlékszem) s a szerkesztőségben erről a könyvről beszélt nekem, a melyben valami bolondos történet volt elmondva egy házasságról. Mialatt Sipulusz beszélt, eszembe ötlött, hogy nem rossz bohózat-théma lenne egy nászutra induló ifjú házaspárnak a története, a melyről időközben kislát, hogy a házassága valamelyes okból érvénytelen. . . . A nászutás fiatal asszonykának lehetne például valakije, például egy nagybátyja, a ki abban a hi-szemben, hogy a fiatal pár házassága érvénytelen, mindenütt nyomában van az ifjú párnak, nehogy a család becsületén valami foltoeska essék. . . . És ezzel megszületett Béni bácsi, a „Sziporka család becsületének óre.” A théma egy kicsit borsóságnak ígérkezett, de eszembe jutott Bisson az ó Pont-Biquet-jével, meg a Valás után-nal és isten nevében neki fogtam a munkának.

— És mennyi idő alatt írta a darabot?

— Oh, nagyon rövidesen végeztem vele. Mindössze három hét alatt a szerkesztőségi munka szünetelése közben. Azt hiszem, a gyors munka észre is vehető egy kissé a darabon, de hát fiatal vagyok még és ráérek még az átgondolt, jól megfontolt munkára. Az én koromban ez tán még nem is lehetséges.

Ennyi volt az, a mit Béni bácsi szerzőjéből ki bírtam szőfolni. — Mellékesen megjegyzem, hogy honvédhuszárhadnagyi uniformisban volt, mert épen az napra behívták huszonnyolcznapí fegyvergyakorlatra. Ez az apró részlet is van talán olyan érdekes, mint Mascagni nyakkendőjeinek a színe.

Igen, Béni bácsi szerzője ez idő szerint a nyári hadgyakorlatokon izzad, míg a közönség jóízűeket mulat darabján a jól ventillált Vigszínház-nak nyáron is hűvös nézőterén.

Márkus József.

Levelezés.

Diósgyőr, gyártelep, aug. 17-én.

Martonfalvától Diósgyőrig.

II.

A mint a Királyhágót elhagyjuk, a vonat is érzi, hogy nyílt pályán halad. Sebes végtatva megy neki a nagy magyar alföldnek. Az a beláthatatlan róna — Petőfiként — „mint a nyílt, a felbontott levél” tárul elénk az ó nagyszerűségében. Jobbról-balról nagy terjedelmű községek tűnnek elő. Azt hinné az ember, hogy csak ott vannak az orra előtt és még a sebesen robogó gőzösnek is ugyancsak iparkodni kell, hogy beérje. Itt-ott hatalmas gulya eregél egy-egy magánosan álló sugár kutágas felé. Közbe-közbe fel-felesillan a Körös, a mint versenyt akar futni velünk. De nem bírja ki. Nagy-Váradnál megszökünk tőle; majd a Berettyón és Éren is átsikulva beérjük Püspök-Ladányt, a hol már várnak az ebédre. Csak az baj, hogy alig is tud enni az ember. „Egy levest!” „Igen egy levest!” — viszonzza a pincér s azzal rohan tovább eszeágában sines, hogy hozzon. „Egy levest!” — mondom két felkiáltó jeggyel a csakugyan rohanó pincérnek. „Igenis egy levest” — és ez így megy, a míg az ember tudó-je bírja s akkor, a mit kap, alig tudja a háta mö-

gő hányni, már esengetnek, jelzik: Debreczen felé beszállani!"

Debreczen! A mi a pápistának Róma, Mohamed híveinek Mekka: az a református embernek Debreczen. Hogyne volna tehát vágya megnézni az utasnak azt a szép, nagy tekintélyes várost. Négy és fél óráig kell várni a tovább menő vonatra. Épen elég idő, hogy ha futólag is, megtekintse az ember. Egyenes, széles utcái, gyönyörű palotasorai valóban lekötik a figyelmet. A hatalmas méretű református templom messze ellátzó kétáru torayával, három hajójával a bent holmi kis falu templomához hasonló nagyságu orgonájának méla bugása beédesgetik a hívőt. A négyszögű várhoz hasonló ref. kollegium, a mely „A hely. vallástételt tartó magyarországi ekleziák és jöltévk adakozásából épült MDCCCIII-MDCCCXVI ig” — egyik oldalán márványalapzatú Csokonai Vitéz Mihály bronz-szobra áll, a mint tekintete a kollegiumon pihen, bal kezében lantot tartva; a földalán a kőből faragott haldokló oroszán fájdalmas vonásait látja a nyoszörgését is csaknem hallja az ember; alatta bevésvé „1849 aug. 12.”

A kereskedelmi akadémia, az itélőtábla palotái s a most épülőben levő zsidótemplom magasba emelkedő kopuláival s egyá alán középületei egyik legszebb városunkká teszik Debreczent.

Innen egyenesen északi irányban haladva Nyíregyházát látja jobbról az ember. A sok lengyel zsidót ki- s beszállani látva a Solymosi Eszter tragédiája jutott önkénytelenül eszembe. Majd a kis „Rakamáz” vasuti állomásként a Tiszán vágattunk át. Olyan esendős volt, mint mikor Petőfi megénekelte. 3—4 dereglye uszált közepén, épen halászgattak rajtuk. A mint átlépi az ember a folyót, a tokaji hegy alatt áll meg a vonat. Nem görbed a szőlőtől többé; mindenfelé kopasz oldalak verik vissza az égető napsugarat. A tokaji ember sohajta tekintet rájuk: „Nem így volt ez régen!”

Aztán Szerencsét érjük, a hol Árpád ezer évvel ezelőtt táborba szállt. Három oldalon erdőborította hegyek, dél felé a tükörsima alföld, az egymást váltó folyók hallal, vaddal, édes borral, kövér legelővel, arany kalással kínálgatták őt. Hogy is hagyta volna oda ezt a szép tartományt, ha még százszor annyi ellenséggel kellett volna is megverekednie!

Szabó Lázár.

A kereskedelmi alkalmazottak országos kongresszusa.

Tekintve, hogy a folyó évi augusztus hó 14-iki fővárosi napilapok egyik-másikában egyesületünk létjogosultságára vonatkozólag oly rosszhiszemű támadásokkal és galád gyanúsításokkal találkozunk, a melyek egyesületünk tisztességét voltát és humanus jóakarátát csakis a legfeltétlenebből sérthetik, kénytelenek vagyunk sértett ügyünket a közvélemény elé vinni és a rosszhiszemű támadások alaptalan voltát kimutatni, szóval egyenes homlokkal állást foglalni ily galád akna munkákkal szemben, bár polemiára nincs időnk, miután munkásságunkat és ügybuzgal-munkat a kongresszus üdvös kérdése igényli, a miért ki is jelentjük, hogy jelen dementivel a helyzetet, tisztázva minden polemizálásnak elejét vesszük és netáni cizikelyezéseket humanus törekvésünk szent tudatában feleletlenül hagyunk.

Ma azonban, hogy a polemiában személyemet is belevonták és szereplésem jogosult volta is kétségbe vonott egyes rosszhiszemű jellem által, csak azért, mert kereskedő nem vagyok és ma illetéketlennek jelezték eddigi ténykedésemet, fáradozásomat épp azok, a kik csak a közelmúltban is gazzuláltak és kegyemet adászták, erkölcsi kötelmemnek ismerem megjegyezni, hogy tudva, hogy kereskedő nem vagyok, kérétemmel fel a titkári állomás elfogadására még múlt év június 1-én a kereskedő ifjak szervezkedő bizottsága által, mely állásomban 1895. évi június 14-én tartott I. alakuló közgyűlésen erősítetttem meg, tehát szereplésem jogosult voltához ezek alapján mi kétség sem férhet, ha mindjárt nem is vagyok kereskedő, miután úgy itt, mint bárhol más egyesületnél a titkári állásnak csakis egy kvalifikált

egyen felelhet meg, mely tisztetnek a kereskedő alkalmazottak érdekében minden érdektől menteneddig 14 hónapon keresztül a legfeltétlenebb jóakarral és ügybuzgalommal meg is feleltem és dolgozni fogok addig, míg a kereskedelmi alkalmazottak értelmes és érett nagy zöme feltétlen bizalmát bírom és nagy munkánkat be nem fejezem, mert elvem fél uton meg nem állani.

Számolva a személyes kérdéssel, aláírott bizottság nevében megjegyzem, hogy az egyéves mozgalom, mely annyi nemes intencziótól vezéreltetve, országos jellegű egyesülete életbehívása céljából, eme humanus programot vállja, ugymint:

„a magyar kereskedelmi ifjuság, tehát az alkalmazottak hazafias érületét fejlesztendő, társulás és önművelődés útján, minden szép, nemes és józan dolognak uttörőjévé lenni, a hazafias termékeknek előjogot adni és azokat forgalomba hozni, a kereskedelmi személyzetből hasznos és győkezes magyar kereskedőket nevelni, szakismeretekkel istápolni, szaktanfolyamokat alapítani, önkéntesi tanfolyamot szervezni, az elzülléstől megóvni, méltó társadalmi állásuknak visszaadni és így a kereskedelmi alkalmazottból művelt, szakközpzt kereskedőket nevelni, állás nélkülieket segélyezni és díjmentesen elhelyezni, a mindnyájunk jól kiérdemelt, kényelmes nyugalmát biztosító tisztességes otthonát megalapítani és végre a főnök és a személyzet közötti rendezetlen és tarthatatlan viszonyokat törvénysszabta módon a tisztesség és méltányosság szabványain belül alaposan javítani és véglegesíteni, a magyar kereskedelem jó hírnevét biztosítani és ezzel szeretett magyar hazánknak a legfeltétlenebb szolgálatot teljesíteni, mert hol a kereskedelem virágzik, ott a haza fénye derül, az az egyesület létjogosult és minden támadás csakis rosszhiszemű és jogtalan lehet, történjék az bárki részéről is.

(Vége köv.)

Ujdonságok.

— **Milyen időnk lesz?** A budapesti meteorológiai intézet távirati tudósítása szerint a következő napokban súlydó hőmérséklet és eső várható.

— **Időjárás.** Mig Európa különböző helyeiről egyre érkeznek a hírek nagy viharokról, áradásokról, addig nálunk napokon át alig látunk felhőt az égen s tart tovább az nagy szárazság, mely az egész nyáron uralkodott.

— **Közyűlés.** Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. hó 31-én közgyűlést tart, melyen a többiek között az iskola építése felett is végleg fog határozni a képviselet.

— **A K. Vásharhelyt szünidőző tanuló ifjuság** f. hó 15-én tartott mulatsága alkalmával felülfizetés kép befolyt 70 frt 90 kr. Minthogy e lapban a kegyes felülfizetők névsora nem közölhető, fogadják mindazok, kik a nemes ezél érdekében felülfizettek, együtt és összesen a tanuló ifjuság hálás köszönetét. Együttal nyilvánosan is köszönetet mondunk Székely Jánosné és Jakab Istvánné ó nagyságaiknak, kik mint a nőegylet alelnökei, a f. hó 23-án rendezett hangversenyre kegyesek voltak ezen egylet tulajdonát képező zongorát teljesen díjtalanul átengedni, továbbá ifj. Dávid István, Fejér Antal és Málnási Kristóf uraknak, kik a terem díszítésére szükséges függönyöket és szőnyegetek voltak szivesek kölcsönözni. Az elnökség.

— **Az első ezer forint.** A K. Vásharhelyt szünidőző tanuló ifjuság által folyó hó 15-én és 23-án rendezett nyári táncmulatságok és hangverseny tiszta jövedelme együtt 82 frt 04 krt tesz ki, daczára a mintegy 20 frtot kitevő előre nem számított kiadásnak. Ezen nyolczvanköt forint és 4 kr. hozzáadásával a „Szegény tanulókat segélyező alap” 998 frt 78 krt ért el. Ezen összeghez a K. Vásharhelyi Takarékpénztár tiszviselői még 1 frt 22 krt voltak szivesek adni, kiknek e helyen mondunk eme nemes tettükért köszönetet, s ez által eme szép alapítvány ma tényleg elérte az első ezer forintot, melynek kamatából már a jövő isk. évben segélyezhető lesz egy szegény sorsu jó tanuló.

— **Művész hangverseny.** Nem reklamot, hanem az elismerés és tisztelet adóját rovom le rész-

ben akkor, midőn egy közszeretben álló földink, testvérünk, barátunk 30 évi önfeláldozó közügyi és hivatalos munkássága után saját édes leányával, a kiváló tehetségű ifju nő köztiszteletben álló tanárával Sipos Antal budapesti zeneakadémiai igazgató és int. tulajdonossal városunkban f. év szept. 5-én megjelenik, hogy közönségünknek, a többiekkel tillsammans élvezetes estélyt szerezzen. Reményik Kálmánt mindnyájan ismerjük, szeretjük és becsüljük s a legnagyobb örömmel nézünk elébe a viszontlátásnak. Közönségünk apraja, nagyja tárt karokkal várja a művészek e kis társaságát.

— **Anyakönyvvezetés.** A belügyminiszter Háromszékvármegyében az alsó-csernátóni anyakönyvi kerületbe Dulló Károly községi adószedőt, az árapatakiba Szebeni János állami tapitót, a hidvérgibe Petke Károly körjegyzőt, a bölönibe Kisgyörgy Tamás unitárius tanitót, a nagyajtaiba Boda Sámuel községi tanitót, a köpeczibe ifj. Boez Áron községi bírót, a barótiba Ince István községi II-od bírót, a nagybaezoniba Nagy Ferenc községi bírót, a szárazajtaiba Csulak Sámuel községi adószedőt, a barátosiba Bartha Sámuel községi tanitót, a tamásfalviba Béres János tanitót, a papoleziba Molnár Gábor tanitót, a gyulafalviba Horn Lipót esküdtet, a nyugtódiba Kádár Simon községi adószedőt, a kézi-szent-élekibe Barta Béla községi bírót, a soós-mezőibe Popovics György községi bírót, az altorjaiba ifj. Szabó Ferenc községi bírót, a szentkatolnaiba Szabó József községi bírót, a léczfalviba Kocsis András igazgató-tanitót, a dálnokiba Hadnagy Pál postamestert, a lemhenyibe ifj. Bálint Ferenc segédközségi bírót, az aldobolyiba Magyar Pál községi bírót, az árkosiba Faluvégi András községi tanitót, a besenyőibe Nagy Áron községi adószedőt, a bikfalviba Szabó Elek községi jegyzőt, a gidófalviba Mandel László községi adószedőt, az ifyfalviba Tankó István községi II-od bírót, a rétyibe Péter József községi tanitót, a lisznyoiba Damó Lajos községi adószedőt, a kis-borosnyóiba Sikos József községi pénztárnokot, a mikóujfalviba Salamon Márton községi tanitót, kőrőspatakiba ifj. Kőltő József községi bírót, s végül a szoty riba Gidófalvi Antal községi adószedőt anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte és őket — a lemhenyi kerületbe kinevezett anyakönyvvezető helyettes kivételével, — a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közromkedéssel is megbízta.

— **Gázrobbanás Ditróban.** Jelen hó 18-án W. F. pénzűjében a férfi szolga s a kis leány-cseléd (Kis J. leánya) a hordóból gázt eresztett egy korszóba. Este levén, gyertyák vitték magukkal. Töltés közben a korszóban levő gáz tüzet kapott s a szétrobbant korszó tartalma a leányka ruháját lángba borította; a szerencsétlen volt rá az sikoltózással menekült az utczára s míg az arraőrök a közel levő patakba fethethették, szegénykének teste egészen összeégett; életben maradásához nincs remény. A férjeselédnek is keze megégett, de nagyobb veszedelem nem érte. Nagy szerencse, hogy a hordó, melyben mintegy 70 kiló gáz maradt, meg nem gyulladt; így a korszó gáz elége s ijedtségen kívül a gazdának egyéb kára nem esett; a pénzbe stakatulja is tüzet fogott ugyan, de a nagy számban összefutott polgároknak sikerült elfojtani a tüzet.

Idegenek forgalma.

Augusztus 20-tól 27-ig.

Nemzeti szálló. Láni Albert utazó Bécs. Schober Gyula utazó Bécs. Fischer Mátyás utazó Bécs. Kovács Jakab utazó Bécs. Werner Jakab utazó Bécs. Prager József utazó Bécs. Singer N. gyáros Bécs. Gotlieb József felügyelő Kolozsvár. Ferencz Dezső titkár Kolozsvár. Cseresznyés Odún ev. ref. lelkes Balázsfalva. Sinaiberger Jakab mérnök Segesvár. König János erdőmester S. Szt-György. Kozma Gyula m. kir. főügyész, Uferbauer Petro utazó Brassó. Palágyi József utazó Temesvár. Nászái Ferencz főfelügyelő Budapest. Haan Jenő utazó Budapest. Lukács Ferencz utazó Budapest. Stanesku Fache kereskedő és leánya Brassó. Dr. Blaga József és neje Brassó. Blaga István kereskedő Brassó. Schwarcz Izrael kereskedő Brassó.

NYILTÉR*)

Foulard-selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai, s. a. t. a legújabb mintázzal és színökben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymet** 35 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, kozkázott, mintázott damasziót s. a. t. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal s. a. t. megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz szállítva, mintákat postafordultával: küld **Henneberg G. (cs. és k. udvari szállító)** selyemgyára Zürichben. Svájcban czimzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

*) E rovat alatt közlőtekért felelősséget nem vállal a szerk.

H I R D E T É S E K.

Sz. 18797
1896.

Arlejtési hirdetmény.

Az alábbi 1897 szükségleteknek vállalkozás utjáni biztosítása végett folyó évi szeptember hó 12-én d. e. 9 órakor a vármegyei alispáni irodában zárt ajánlati tárgyalás fog megtartatni.

1. A vármegyei Ferencz József nevet viselő közkórház beteget és azok ápolóinak kiszolgáltatandó ételadagok.

2. Valamint ugyanazoknak szükségeltető 50, 160, 315, 630 grammos zsemleadagok szállítása iránt.

3. Háromszékvármegye központi és árvaszéki irodái részére 412 köbméter és a vármegyei „Ferencz József” nevet viselő közkórház részére 200 köbméter összesen 612 köbméter (bűkk) tűzifa szállítása iránt.

4. A vármegyei fogházban közigazgatási uton elítéltek élelmezésének biztosítása iránt.

5. A vármegyei központi és árvaszéki irodákhoz szükségeltető mindenemű irodaszerek szállítása iránt; megjegyzésével annak, hogy csak a világító (petroleum) anyag szállítása iránt külön is adható be ajánlat.

6. A vármegyei központi és az árvaszéki irodákhoz szükséges (tisztázó fehér, fogalmi, miniszter, nagy és kisebb csomagoló) papír szállításának biztosítása iránt.

Mi azon hozzáadással tétetik közhírré, miszerint vállalkozni ohajtók sajátkezüleg aláírt írásbeli zárt ajánlataikat a vármegyei pénztárhoz az arlejtési nap, illetve folyó évi szeptember hó 12-én d. e. 9 óráig beadni tartoznak, ezen meghatározott időn túl a beérkező ajánlatok nem fogadtatnak el.

Az elősorolt vállalatok biztosítása végett a 1 pont alatti kórházi élelmezésre beadandó zárt ajánlathoz 100 frt óvadék melléklendő, ezenkívül az első havi kereseti összeg évvártáig benttartatik.

A 4 pont alatti közigazgatási uton elítéltek élelmezéséért óvadék 20 frt, — a más fennebbi 2, 3, 5, 6, pont alatt elősorolt szükségletek biztosítása 50—50 frtban van megállapítva, mely készpénzben vagy óvadékképes érték apirokban lesz a zárt ajánlathoz csatolandó.

A mennyiben a világító (petroleum) anyag szállítása iránt külön ajánlat adatik be, óvadékul 15 frt csatolandó, mely készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban lesz a zárt ajánlathoz csatolandó.

Az irodaiszerek és papírnemek mindenikéből egy-egy mintadarab lesz melléklendő.

Ha Seps-Szent-György város területén kívül tartózkodó vállalkozók által is tétetik ajánlat valamelyik

tárgyra — ide vonatkozólag megjegyzendőnek találtatott, miszerint vállalkozók a szállítást saját költségükön tartoznak teljesíteni — úgy, hogy az illető tárgyaknak a vármegyei házhoz történt szállítása után esakis az ajánlatban jelzett ár lesz fizetendő s a mennyiben ily költség merülne fel, vállalkozó köteles megtérni, hogy a kifizetendő összegből levonassék.

S.-Szt.-Györgyön, 1896. aug. 24-én
Gábor Péter,
146 1—3. alispán.

Sz. 18618/96

Hirdetmény.

A legtöbb adót fizető törvényhatósági bizottsági tagok 1897. évi névjegyzékének összeállítására alapul szolgáló hivatalos kimutatásokat, a sepsi-szentgyörgyi és közdi-vásárhelyi kir. adóhivatalok betérjesztvén, — azok, az igazoló választmány összeülése előtt f. hó 26-tól, 1896. évi Szeptember hó 3-áig bezárólag — a vármegyei főjegyzői irodában közszemlére kitétettek, mely idő alatt azok bárki által megtekinthetők, s a netalán szükséges felelőszámlások megtehetők.

Miről ezen hirdetmény, az 1896. évi XXI. t. cz. 25 §-sa 3-ik bekezdése értelmében kibocsátatott.

S.-Szt.-györgyön, 1896. évi aug. 24-én
Gábor Péter,
145 1—1. alispán.

Sz. 3422 ki.
1896.

Felhívás az iparos mesterekhez.

A helybeli iparos tanoncz iskolába az 1896/7-ik évre szóló beírások f. évi szeptember hó 4-én, 5-én és 7-én a községi fiúiskola helyiségében — mindig d. u. 4—6 óráig intéztetnek el.

Évi tandíj 2 frt 50 kr, mely a beíráskor előre fizetendő.

Felhívom az iparos mestereket, hogy a jelzett időben inasaikat mulhatatlanul beírassak, a tandíj ügyet tanonczai szülőivel a beírási idő előtt elintézzék, mert akik a kitűzött időben inasaikat be nem íratják, haladéktalanul 1 frt büntetés díjt fognak fizetni és okul nem fog elfogadtatni, hogy a tanuló szülője a tandíjt nem fizette meg, mivel az inas iskolába való beíratásának kötelezettsége első sorban az iparos mesterre hárul, ő a felelős.

K.-Vásárhelyt, 1896. aug. hó 23-án
Varga József,
143 2—3. h. polgármester.

Egy 13 és 15 soros még használatban
nem volt (Hungária)

SORVETŐ GÉP

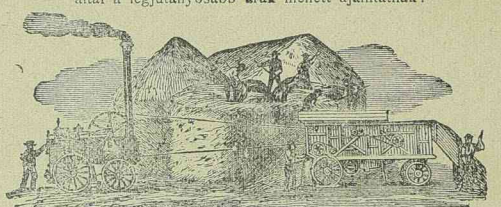
jutányos áron, kedvező fizetési felvételek
mellett eladó.

Szőcs Ferencz,
gépésznél
Kézdi-Vásárhelyt.

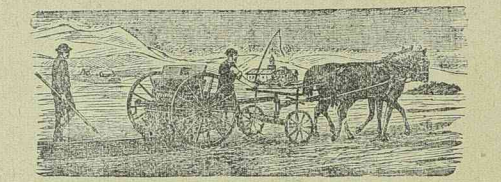
144 1—3.

Clayton & Shuttleworth
mezőgazdasági gépgyárosok © Budapest Váci-körút 63. sz.

által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgép-készletek 21, egész 12 lörögig, továbbá járgány-cseplőgépek, tisztító-rostok, konkolyosok, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvetőgépek, szecskavágók, repavágók, kukoricaszorozók, daráló, őrlő-malmok.

Egyetemes acél-ekék és minden egyéb **2 és 3 vasú ekék** gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kicserélve ingyen és bérmentve küldetnek.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelyt

nagy választékban kaphatók a legsolidabban munkált **ruganyos szalon-butorok** minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle **divány ottománok**, faragott, tömören hajlitott **faszékek** és **függönytartók**, **tükrök**, **toilet-asztalok**, **lőszőr** és **tengerifü matrácok**, és **sodronyágybetétek** galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Össze hajtható **vas-ágyak** 23 rugós matráczezel.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(23 48—100)

Hirdetések

olcsó áron
felvétetnek.